

4/98

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

→ EESTI UUDISED	1
→ PRAQIII uudised	1
→ Standardikomisjonis	2
→ Taanlased Eestis standardimist abistamas	4
→ Infopunkt ja teavitamiskeskus	5
→ CEN/ISSS avaüritus	6
→ Euroopa Akrediteerimisalane koostööorgan	9
→ 1997 kinnitatud mõõtevahendite tüübide järg	10
→ ISO UUDISED	15
→ ISO arvudes	15
→ Uued ISO käsiraamatud	18
→ CEN UUDISED	18
→ Märtsis saadud	
→ ISO, IEC, CEN standardid	19
→ Harmoneeritud standardid	29
→ Eesti standardite kavandid	29
→ Müügile saabunud Eesti standardite loetelu	30
→ EVS ja Tervisekaitseinspeksiooni register	30
→ EVS ruumide paigutus on muutunud	31

EESTI UUDISED

- 2-6. märtsil viibisid Eestis Taani Standardiorgani DS tehnilise sekretariaadi juht hr Flemming Sommer ja DS projektijuht hr Carl Michael Ilving.
3. märtsil toimus seminari “Standardite koostamine ja vormistamine”.
16-20. märtsini viis hr Ilving läbi rea seminare ja konsultatsioone tehnilistele komiteedele. Vt lk 4.
- 4. märtsil toimus Masinatööstuse Liidu aastakoosolek, kus esines ettekandega standardimisest Eestis EVS standardiosakonna juhataja pr Endla Sandberg.
Pr Sandberg juhtis tähelepanu sellele, kui palju on olemas Euroopa standardeid, mille kasutamisest Masinatööstuse Liidu liikmed võiksid tulu saada. Liidu ülesanne on nende kasutuselevõtmisel initsiatiivi näidata. Pr Sandberg avaldas lootust, et Eesti standardimise kaardil saab varsti olema ka masinaehituse standardimise tehniline komitee.
- CEN Kesksekretariaat on veebruaris-märtsis Euroopa standarditeks eesti keeles tunnistanud

EVS-EN 196-1:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 1: Tugevuse määramine

EVS-EN 196-2:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 2: Tsemendi keemiline analüüs

EVS-EN 196-3:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 3: Tardumisaja ja mahupüsivuse määramine

EVS-EN 196-6:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 6: Peenuse määramine

EVS-EN 196-7:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 7: Tsemendiproovide võtmise ja ettevalmistamise meetodid

EVS-EN 196-21:1997 Tsemendi katsetamine. Osa 21: Tsemendi kloriidisüsikdioksüudi- ja leelisesisisalduse määramine

EVS-EN 473:1997 Mittepurustava katsetamise (NDT) personali kvalifitseerimine ja sertifitseerimine. Põhialused

EVS-EN 719:1997 Keevitustööde koordineerimine. Ülesanded ja kohustused

EVS-EN 729-1:1997 Keevituse kvaliteedinõuded. Metallide sulakeevitus. Osa 1: Valimise ja kasutamise juhised

EVS-EN 729-2:1997 Keevituse kvaliteedinõuded. Metallide sulakeevitus. Osa 2: Laialdased kvaliteedinõuded

EVS-EN 729-3:1997 Keevituse kvaliteedinõuded. Metallide sulakeevitus. Osa 3: Standardsed kvaliteedinõuded

EVS-EN 729-4:1997 Keevituse kvaliteedinõuded. Metallide sulakeevitus. Osa 4: Elementaarsed kvaliteedinõuded

- 10. märtsil külastas EVS-i Turbaliidu tegevdirektor hr Heino Reedik, kes tundis huvi Eesti standardimiskorralduse vastu ning uuris võimalusi osalemiseks Euroopa koostöös ning Eesti turbastandardite koostamiseks.
- 11-13. märtsini külastasid Soome Kaubandus- ja Tööstusministeeriumit ning Soome Standardiliitu SFS Eestis teavitamiskeskuse ja infopunkti rajamise ettevalmistamise käigus Majandusministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi, Välisministeeriumi ja Standardiameti esindajad. Vt ka lk 5.

- 26. märtsil oli ETSI Peassambleel arutusel Eesti Elektorside Inspeksiooni taotlus ETSI liikmeiks saamiseks. Peassambleel osalesid Elektorside Inspeksioonist pr Reet Tarm ja peadirektor hr Jüri Jõema.
- Seoses ümberkorraldustega Standardiametis on muutunud osa telefoninumbreid ja mitmete töötajate tööruumid. Vt lk 31
- 19. märtsil toimus Eesti Kvaliteediühingu aastakoosolek, milles võite lugeda järgmises numbris

PRAQIII RAAMES

- PRAQIII ja Eesti Õigustõlke Keskuse koostööna toimus 26. märtsil seminar, mille teemaks oli Euroopa Liidu tehniliste õigusaktide ja nendega seoses olevate dokumentide (Valge Raamat lisa II ptk) tõlkimine.

TULEMAS:

- 13.-17. aprillil toimub workshop teemal "Rahvusliku kvaliteedisüsteemi rajamine", millel osalevad tippjuhid Eesti tööstusest ja valitsusasutustest. Workshopile eelneval kolmel päeval külastab Phare ekspert hr Alan Titchener erinevate valdkondade võtmeisikuid.

Osalemine Euroopa üritustel:

- 5.-6. märtsil toimus Berliinis BAM assessorite seminar, milles võttis osa hr Jaan Rünklä Standadiametist.
- 9.-13. märtsil toimus Haagis Codex Alimentarius Komisjoni toidu saaste- ja lisainete tehnilise komitee 30. istung, millel osales Toidu standardimise tehnilise komitee EVS/TK 1 sekretär pr Lehti Redel.
- 10.-12. märtsil 1998.a. toimus La Hulpe's, Belgias, Euroopa Kvaliteediühimise Fondi poolt korraldatav väike- ja keskmiste ettevõtete kvaliteediahinna assessorite koolitus, millel osales pr Tiia Tammaru Eesti Kvaliteediühingust.

STANDARDIKOMISJONIS

26. veebruaril toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1. Eesti standardite kavandite arutelu

1.1 Kantavad tulekustutid. Osa 1: Liigitus, töötamisaeg, A ja B klassi tulekatsed.

EN 3-1 ülevõtt Eesti standardiks.

1.2 Kantavad tulekustutid. Osa 2: Hermeetilisus, dielektriliste omaduste katse, põrutuskindluse katse, erinõuded.

EN 3-2 ülevõtt Eesti standardiks.

- 1.3 Kantavad tulekustutid. Osa 3: Konstruktsioon, survekindlus, mehaanilised katsed.** EN 3-3 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.4 Kantavad tulekustutid. Osa 4: Laengud, katselõkete minimaalsed suurused.** EN 3-4 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.5 Kantavad tulekustutid. Osa 5: Tehnilised nõuded ja täiendavad katsed.** EN 3-5 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.6 Kantavad tulekustutid. Osa 6: Kantavate tulekustutite nõuetele vastavuse töendamise reeglid. EVS-EN osade 1-5 alusel.**
EN 3-6 ülevõtt Eesti standardiks.
Kavandite (1.1-1.6) esitaja: Päästeamet.
OTSUSTATI: Kavandid heaks kiita. Esitada normatiivsed viited CEN-i sisereeglite kohaselt, viia EN 3-6 nimetus kooskõlla Toodete nõuetekohasuse seadusega, viia sisse Standardikomisjonis kokkulepitud tekstiparandused.
- 1.7 Tulekustutusvaibad**
EN 1869 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.8 Tulekustutusained. Vahuained. Osa 2: Kesk-ja kõrgkordsed vahuained veega mittesegunevate põlevvedelike kustutamiseks.**
ISO 7203-2 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.9 Tuleohutus. Sõnavara. Osa 1: Tulekahju põhimõisted**
ISO 8421-1 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.10 Tuleohutus. Sõnavara. Osa 5: Suitsutõrje**
ISO 8421-5 ülevõtt Eesti standardiks.
- 1.11 Tuleohutus. Sõnavara. Osa 7: Plahvatuse avastamise ja summutamise vahendid** ISO 8421-7 ülevõtt Eesti standardiks.

Kavandid (1.7-1.11) esitas Päästeamet.

OTSUSTATI: Kavandid heaks kiita. Kavandites toodud normatiivviited EL direktiividile tõlkida ning tuua teatmelisas või tuua teatmelisas andmed vastava eesti õigusakti kohta. Terministandardites toodud erinevused Euroopa standarditest (lisatud määratlused) märkida ära eessõnas. Kavanditesse viia Standardikomisjonis kokkulepitud tekstiparandused.

2. Eesti standardite koostamisettepaneku arutelu.

- 2.1 Tuletõrjuate kaitseriietus**
EN 1486 ülevõtt Eesti standardiks
Ettepaneku esitaja: Päästeamet, kontaktisik Jaanus Vessart, 6 28 20 53
EN 1486 “Protective clothing for firefighters” ülevõtt Eesti standardiks.
OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.
- 2.2 Tuletõrjuate kiivrid**
Ettepaneku esitaja: Päästeamet, kontaktisik Jaanus Vessart, 6 28 20 53
EN 443 ülevõtt Eesti standardiks.
OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.
- 2.3 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Primaarpöördus – ohutus ja kaitse. Osad 1-5**
Ettepanekute esitaja: Telekommunikatsioonitehnika tehniline komitee EVS/TK 3, kontaktisik Maret Ots, 6 20 23 56.
ETS 300046-1, ETS 300046-2, ETS 300046-3, ETS 300046-4 ja ETS 300046-5 ülevõtt Eesti standardiks.
OTSUSTATI: Ettepanekud heaks kiita.

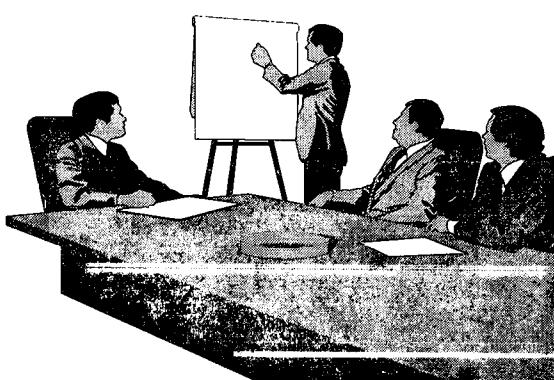
- 2.4 Elektrienergia tootmine. Energiasüsteemi töö planeerimine. Energia süsteemi käit.** Alajaamat: Terminid ja määratlused
Ettepaneku esitaja: TTÜ Elektroenergeetika Instituut, kontaktisik Mati Meldorf, 6 20 37 53.
IEC 50 osade 602, 603, 604 ja 605 ülevõtt Eesti standardiks.
OTSUSTATI: Ettepanekud heaks kiita.
- 3. Standardimise tehniliste komiteede registreerimise avalduste arutelu**
- 3.1 Tuletörje- ja päästevahendite standardimise tehniline komitee**
Käsitlusala: Tuletörje- ja päästevahendite nõuete ja katsemetoodikate ning nende projekteerimise, paigaldamise ja hooldamise standardimine (ISO/TC 21, ISO/TC 92, CEN/TC 70, CEN/TC 72, CEN/TC 191, CEN/TC 192, CEN/TC 239 ja CEN/TC 325);
Komitee aadress: Päästeamet, Raua 2, EE0010 Tallinn
- 3.2 Mööbli standardimise tehniline komitee**
Käsitlusala: Mööbli standardimine (ISO/TC 51, ISO/TC 55, ISO/TC 89, ISO/TC 99, ISO/TC 136, CEN/TC 112, CEN/TC 175, CEN/TC 207).
Komitee aadress: Eesti Puutööliit, Mulla tn 1, EE0006 Tallinn
- 3.3 Betooni ja betoonitoodete standardimise tehniline komitee**
Käsitlusala: Betooni ja betoonitoodete ning nendega seotud katsemeetodite standardimine.
Komitee aadress: Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit, Jaama 1a, EE0016 Tallinn
OTSUSTATI: Soovitada registreerida nimetatud standardimise tehnilised komiteed.

TAANLASED EESTI STANDARDIMIST ABISTAMAS

Kahel nädalal viibisid Standardiametis Taani Välisministeeriumi toetusel Dansk Standardi projektijuht Carl-Michael Ilving ja tehnilise sekretariaadi juht Flemming Sommer. Visiidi eesmärgiks oli arutada Euroopa standardite Eesti standardidena kasutuselevõtmise protseduuri ja leida võimalusi selle protsessi kiirendamiseks. Arutluste käigus said EVS töötajad vastuse nii mõnelegi küsimusele, mis olid üles kerkinud Euroopa standardite Eesti standardidena kasutuselevõtmisel.

Taani spetsialistid tunnistasid Eesti standardid EVS 2 ja EVS 5 Euroopa reeglitega kooskõlas olevateks ning kiitsid nende arusaadavat esituslaadi. Ühiselt jõuti arusaamisele, et praegu kulutatakse EVS-is liiga palju aega

standardite toimetuslikule küljele ning tehakse väga palju seda tööd, mille mujal tavaselt teevad ära juba tehnilised komiteed.

3. märtsil viisid hr Ilving ja hr Sommer Standardiametis läbi seminari "Standardite koostamine ja vormistamine".

16-20. märtsini Eestis viibinud hr Ilvingu eesmärgiks oli tutvustada osalemist Euroopa standardite ettevalmistamises – Euroopa ja rahvuslike tehniliste komiteede tööd.

17. märtsil konsulteeris hr Ilving tuletõrje-ja päätsevahendite standardimise tehnilist komiteed ning viis läbi seminarit toidu standardimise tehnilisele komiteele.

18. märtsil toimus seminar infotehnoloogia standardimise tehnilisele komiteele.

19. märtsil kohtus hr Ilving mööbli standardimise tehnilise komitee sekretäri hr Reiska ja hr Aamissepaga Kütte- ja Ventilatsiooniinseneride Ühingust.

Seminaride materjalidega saab tutvuda standardiosakonnas (ruum 26)

EVS täanab Taani eksperte ja pr Lola Thomsenit Taani Välisministeeriumist tänu kellele programm teoks sai.

INFOPUNKT JA TEAVITAMISKESKUS

Eesti saamine lähitulevikus Maailma Kaubandusorganisatsiooni WTO liikmeks toob endaga kaasa õigusi ja kohustusi.

Üheks kohustuseks on infopunkti olemasolu, kust WTO liikmesriigid võivad küsida teavet Eesti toodete kohta kehtivatest õigusaktidest, standarditest ja vastavushindamise protseduuridest.

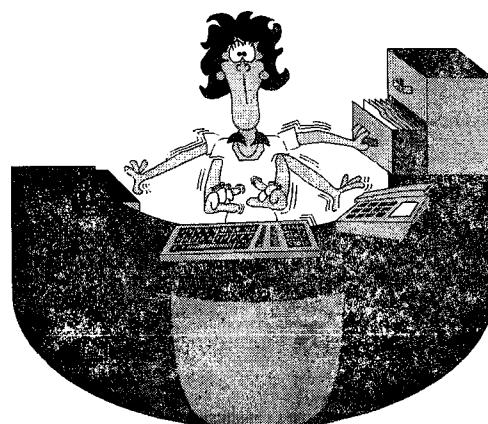
Infopunkt peab vastama päringutele väljastpoolt ning hankima Eesti ettevõtjate taotlusel taolist teavet teistest WTO liikmesriikidest.

Infopunkt avaldab reeglina teateid ka teiste riikide õigusaktidest ja standarditest, mis võimaldab juba varakult teada saada teises riigis kehtestatavatest normdokumentidest ja annab võimaluse nende kohta arvamuse avaldamiseks.

Infopunkt on tihedalt seotud nn teavitamiskeskusega, kelle funktsioone täidab valitsusasutus ja kelle ülesanne on teavitada teisi riike kaubavahetust mõjutavate õigusaktide eelnõudest, standardite kavanditest ja vastavushindamise protseduuridest.

Teavitamiskeskuse ja infopunkti loomist on juba mõnda aega arutatud Välisministeeriumi ja Majandusministeeriumi eestvedamisel.

Esialgselt on jõutud kokkuleppele selles, et teavitamiskeskus saab olema Majandusministeeriumis ja infopunkt Standardiametis. Infopunkti rajamiseni peaks jõutama käesoleva aasta teisel poolel.

Eestis teavitamiskeskuse ja infopunkti rajamise ettevalmistamise käigus küllastasid Välisministeeriumi, Majandusministeeriumi, Põllumajandusministeeriumi ja Standardiameti esindajad 11-13. märtsini Soome Kaubandus- ja Tööstusministeeriumit ning Soome Standardiliitu SFS tutvumaks infopunkti ja teavitamiskeskuse töökorraldusega Soomes.

CEN/ISSS infotehnoloogia standardimise uus algatus, CWA - uued dokumendid

24-25. veebruaril toimus Brüsselis Euroopa infotehnoloogia standardimise uue katusorganisatsiooni CEN/ISSS (*Information Technology Standardization System*) pidulik avaüritus. Plenaaristungi avas CEN-i president hr Alain Perroy.

Arvutiala ja andmeside valdkonnas on tehnoloogia kiire areng teinud traditsionilise standardimise alati keeruliseks. Pidevalt tekib uusi mõttемalle, mõisteid ja äriideid, tootjate ja teenusepakkujate vaheline konkurents on tihe. Tihti ja õigustatult kritiseeritakse IT standardist. Mõnes lõigus ei ole piisavalt standardeid, teisal on neid liiga palju. Ka standardivate kogude hulk tundub olevat ülepaisutatud. Mõne suurettevõtte esindajad osalevad kuni 120 tööruhmas.

CEN/ISSS on kutsutud ja seatud seda olukorda muutma, looma nö "ühe leti" IT standardimisküsimustega tegelemiseks. Infovahetuse standardites kokkuleppimine on väljakutseks Euroopale, et leida rakendused infoühiskonna rüpes tekkinud võimalustele.

ICT Standards Board esimees hr Massimo Rusconi andis oma hoogsas sõnavõtus ülevaate CENELEC, CEN/ISSS, ETSI ning avatud tootjate ühenduste koostööst ja rõhutas tegevuse koordineerimise vajadust. Mitmete tarnijatega globaalturu tingimustes arvas ta monopolide aja möödas olevat.

Euroopa positsiooni hinnates tundub infrastruktuuri *de jure* standardite osas olukord olevat rahulday, arendus-

keskkondade *de facto* standardite osas domineerib kindlalt USA.

Euroopa standardimise uue tee leidmisel on võtmeküsimuseks avaliku halduse ja erasektori töhus koostöö. Erasektor juhib tehniliste standardite avatud ja kiiret koostamist, lähtudes turu vajadustest. Avaliku sektori rolliks on üldiste huvide kaitse, konkurentsi alalhoid ja Euroopa eripärasuste säilitamine. Seejuures tuleb hoiduda otsest sekumisest ja liigsest kohustuslikkusest.

ECITC (*European System for ICT Testing and Conformity Assessment*) raames välja töötatavate harmoniseeritud testimise ja sertifitseerimise toimingute eesmärgiks on kohaldada vastastikust tunnustamist ning arendada hindamise ühildatavuse ja turu nõuetele vastavaid teenuseid. Peaesmärk on ikka kaubanduslike tõkete vähendamine.

ECITC projektidest tähtsamatena toodi välja õhuliikluse juhtimine, standardite hindamine ning infosüsteemide ja tarkvararakenduste turvalisus.

ANEC (*European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardization*) on Euroopa tarbijate organisatsioon, mis on viimasel ajal ilmutanud aktiivsust infotehnoloogia alal. Täiendavat informatsiooni leiab huviline aadressil <http://www.anec.org>.

Mida CEN/ISSS endast kujutab CEN/ISSS koosseisu kuuluvad:

- kümme CEN-i infotehnoloogiaga seotud tehnilik komiteed;

CEN/TC 224 *Machine readable cards, related device interfaces and operations*

CEN/TC 225 *Bar coding*

CEN/TC 247 *Controls for mechanical building services*

CEN/TC 251 *Health informatics*

CEN/TC 278 *Road transport and traffic telematics*

CEN/TC 287 *Geographic Information Systems*

CEN/TC 294 *Communication systems for meters and remote reading of meters*

CEN/TC 304 *European Localization Requirements*

CEN/TC 310 *Advanced Manufacturing Technologies*

CEN/TC 311 *Information Systems Engineering*

- EDI ja UN/EDIFACT-ile kontserneerunud EBES (*European Board for EDI Standardization*);
- infotehnoloogia testimis- ja sertifitseerimiskomitee ECITC (*European Committee for ITC Conformity Assessment*);
- uue töövormina välja kuulutatud ajutised töörühmad, nõukojad (CEN Workshops).

Kümme aastat tagasi CEN-i kaitsva tiiva alla loodud EWOS-i (*European Workshop for Open Systems*) juhendmaterjalide uute versioonide koostamisest ei saanud asja ning tema tegevus lõpetati mullu septembris.

Kõiki ISSS lülisiid kutsutakse looma ajutisi töörühmi ja avatud ühendusi nii infomaterjalide ettevalmistamisel kui ka alternatiivsete lahenduste testimisel. Töörühm võimaldab kohtuda sarnastele probleemidele vastuseid otsivate kolleegidega. Töörühmad on kõigile huvilistele avatud, osalemisel ei ole geograafilisi piiranguid. Materjalid esitatakse üldsusele kommenteerimiseks Internetis. CEN/ISSS juhatajaks on kutsutud hr John Ketchell.

ISSS koostöö teiste standardiorganisatsioonidega on seni formaalsele lepingutega määratlemata, kuid loodetavasti leiab see aset CEN ja ISO vahelise lepingu täienduste raames läbi ühendkomitee JTC1. Koostööd kavatsetakse tõhustada ka Ameerika ja Aasia regionaalsele IT standardiorganisatsioonidega.

CEN/ISSS väljundid:

- Euroopa standardid EN kui liikmesriikide ühtsed reeglid,
- Euroopa eelstandardid ENV, juhendmaterjalid ja ohutusnõuded. ENV kasutuselevõtt liikmesriikides ei ole kohustuslik, kuid nendest peab teavitama ja need kättesaadavaks tegema,
- CEN Reports (CR) infomaterjalide ettevalmistamine,
- CEN CWA (*CEN Workshop Agreements*) on konsensusele põhinevad tehnilised kirjeldused. Need pole ametlikud standardid, vaid turuvajadustele kiireks reageerimiseks tehtud dokumendid, üldkättesaadavad spetsifikaadid (PAS), eelstandardid või juhendmaterjalid. Eelkõige peaksid nad katma rakenduslikke probleeme, seega võib eeldada ametlike standardite laiemat kasutamist. Töörühm võtab CWA kavandid vastu konsensuse alusel, kavandid pannakse Web-i üles kommenteerimiseks. CWA-dokumendid trükitakse CEN logo all, nad on kättesaadavad ja neid levitatakse elektronikul.

CEN/ISSS materjalid on Internetis väljas aadressil

<http://www.cenorm.be/issss/>.

Loodud ajutised töörühmad

- *Directory Workshop (DIR)*
- *Electronic Commerce Workshop (EC)*

- *Meta-data for Multimedia Information Workshop (MMI)*

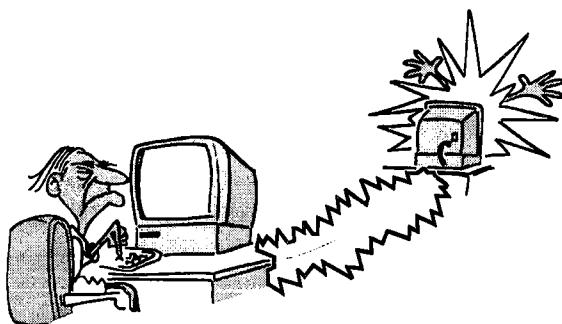
Toimus ka arutelu *Security and Trust/Multiple Public Key Infrastructure Interoperability* teemadel ning *Safety-Critical Software* seminar peamiselt testimise ja sertifitseerimise aspektist, millistel otsustati käivitada ettevalmistustööd veel kahe töörühma loomiseks:

- *Interoperability aspects of multiple Public Key Infrastructure (PKI)*
- *Diabetes care Optimisation through Information Technology (DO IT)*

Ülalnimetatud töörühmade loomine ja teemade arutelu toimus viiel parallel sessioonil.

Elektronkaubanduse töörühm

Elektronkaubanduse vallas loodud ISSS/EC töörühm, mille töös osalesin, on endise EBES/ECTSG (*Electronic Commerce Technical Steering Group*) töörühma tegevuse jätkaja. Koosolekul asutati töörühm, valgustati töö- ja ajakavasid. Esitatud äriplaanि projekt

võeti aluseks. Eesmärgiks seati avatus ideedele, muutustele, kriitikale, väljakutsetele, ühesõnaga kõigile.

Seni lõpetatud ja alustamisjärgus projektid:

PRA: *Lite EDI*, elektroonne sõnumivahetus, lõpparuanne valminud,

PRB: *Building Blocks for Electronic Commerce*, elektronkaubanduse osaalad, lõpparuanne valminud,

PRC: *MIG Message Implementation Guides*,

PRD: *PBDH Product and Business Data Harmonisation*,

PRE: *DESIRE Distributed European System Interoperability for Reinsurance*.

Tänapäeva tehnoloogiaga sobitatult (Java, vastavad EDI MIG ja Web tööriistad, tulevikus XML/EDI) nähakse EDI-t Euroopa elektronikaubanduse selgroona.

Elektronkaubandus Internetis

HTML-1 baseeruv veebikaubandus on laialt levinud vaatamata piiratud funktsionaalsusele ja "võta või jäta"- lähenemisele. Puudusteks on serverikesksus, (kundele ei jäää jälge), vähene konkurents ja valiku/võrdlusvõimalus. XML/EDI on SGML-keelete laiendatav alamhulk, mis on hiljuti välja töötatud ülemaailmse ühenduse *World Wide Web Consortium* poolt.

Web-i võimalused:

- Interneti kasutamine EDIFACT sõnumite vahetuseks
- SET (Secure Electronic Transaction) protokollide kasutamine elektronmakseteks

Lähiaja trende:

- *Open Trading Protocol (OTP)*
- tarbija laiem ja aktiivsem valikuvõimalus
- lepingulised suhted üks-ühele
- pakkumiskutsete esitamise võimalus
- virtuaalsed kaubandusettevõtted (*The Full Monty*)
- valikuvõimalus lisaks hinnale ka muude kriteeriumide (näiteks tarnekiirus, garantii) alusel.

XML/EDI annab raamistiku viie tehnoloogia kokkusulamisele (Web, EDI, dokumendimallid, andmevaramu, agendid). Web lehekülje aadress <http://www.xmledi.net>.

Pankade, tootjate liitude, IT firmade, telekommunikatsioonifirmade ja vör-

guteenuste pakkujate *Open Access to Electronic Commerce for European SMEs* töörühm tutvustas värskeid *Memorandum of Understanding* ja *Guidelines*.

Võtmesoovitused CEN/ISSS arenguks ja elektronkaubanduse ühilduvate tarkvaraliste komponentide väljatöötamiseks lähtuvad selliste ühenduste, nagu CommerceNet arendamisest. Niinimetatud eCo System raamistiku põhiidee on mitte oodata kuni kõik standarditega seotud probleemid on lahendatud, vaid parandata ühilduvust, arendada sidus- ja piiripindu eri standardite ja protokollide vahel.

Elektronkaubanduse töörühma esimeheks valiti vitaalne daam Man-Sze Li, aseesimeesteks härrad Gard Titlestad ja Matti Vasara, sekretär on Adele Folletti CEN/ISSS sekretariaadist.

Seminari töö käigus oli võimalik heita põbus pilk ka muudele Euroopa algatustele:

- **EPHOS** (*European Procurement Handbook for Open Systems*)

raames on välja antud hulk käsiraamatuid, lähemalt

- <http://www.nethotel.dk/ephos/> ja <http://www.ispo.cec.be/ephos/>.
- **Euromethod** esitab aadressil <http://www.fast.de/Euromethode/> materjale hankemenetluste ühtlustamiseks ning riiklike kulutuste kokkuhoiuksi.

Kokkuvõttes

Nagu eeltoodust nähtub, on Euroopa IT alased standardimisorganisatsioonid oma töö ümberkorraldamise faasis. Ehkki üldsuunad on arusaadavad, on üksikute organisatsioonide ja tegutsemismallide saatuse ennustamine raske. Suunda peab ilmselt sellest hoolimata hoidma. Eesti taolisel väikesel riigil on vaja toimuvat tähelepanelikult jälgida, et teha koostööd perspektiivsetes suundades elujõuliste rahvusvaheliste organisatsioonidega.

CEN/ISSS avaürituse materjalidega võib lähemalt tutvuda Eesti Informaatikakeskuses.

Taavi Valdlo
Eesti Informaatikakeskuse standardimise peaspetsialist

UUS EUROOPA AKREDITEERIMISALANE KOOSTÖÖORGAN

27. novembril 1997 kirjutati Viinis alla memorandum (EA Memorandum of Understanding) millega ühendati kaks Euroopa akrediteerimisorganit – sertifitseerimisorganite akrediteerimisalane koostööorgan EAC ja laborite akrediteerimisalase koostööorgan EAL ning alustas oma tegevust Euroopa akrediteerimiskoostööorgan EA (European co-operation for Accreditation). EA liikmesorganisatsioonid on EL ja EFTA maade rahvuslikud akrediteerimisorganid. Teised riigid, kes on tunnistatud võimelisteks akrediteerima oma riigis rahvusvaheliste standardite

ja protseduurireeglite järgi, võetakse vastu EA liitunud liikmeteks.

Käesoleval ajal on EA liikmed Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Inglismaa, Island, Itaalia, Kreeka, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Roots, Saksamaa, Soome, Šveits ja Taani.

Liitunud liikmed on Slovakkia, Tšehhi ja Ungari.

Ka Eesti akrediteerimisorgan – Standardiamet esitas möödunud suvel taotluse liitunud liikmeiks saamiseks. Vastavalt EA Peassamblee otsusele teeb lähiajal meie vastuvõtmise kohta otsuse EA Täitevkomitee.

1997. AASTAL KINNITATUD MÕÖTEVAHENDITE TÜÜBID

Algus eelmises Teatajas (3/98)

Mõõtevahendi tüübikinnitus on protseduur, mille käigus tehakse mõõtevahendi kohta käiva dokumentatsiooni ja katseseadmete alusel kindlaks mingit tüüpi mõõtevahendi vastavus kohustuslikele nõuetele ning positiivsete tulemuste korral väljastatakse tüübikinnitustunnistus. Mõõtevahend lubatakse Eestis taatlusele ainult kehtiva tüübikinnituse korral. Tüübikinnituse peab saama nii Eestis toodetavatele kui ka imporditavatele mõõtevahenditele (pr Aili Võrk ruum 209 tel 49 88 90).

ELEKTRIARVESTID

Mõõtevahendi tüüp 1	Valmistaja 2	Importija/müüja 3
1. 3-fasil. 1-v.2-tariifsed otse-v. trafoühend. täht- v. kolmnurkluülit. staatil. arv. 7EC49 (kl 1 ja 2)	SIEMENS	AS SIEMENS Suur-Ameerika 18 EE0001 TALLINN
2. 3-fasil. mitmetariifsed otse- v.trafoühend. täht-luülit. staatil.arvestid EDA...M2, ED...E1(kl 1 ja 2)	DANUBIA/SCHLUMB. (Austria)	VALLIN EESTI AS Mustamäe tee 59 EE0006 TALLINN
3. 3-fasil. mitmetariifsed trafoühend. täht- ja kolmnurkluülit. staatil. aktiiv- ja/või reaktiiven. arvestid QUANTUM D.. (ELDAN EL...)kl0,5S v 1	-“-	-“-
4. 3-fasil. mitmetariifsed tähtluülit. staatil. arvestid ELDAN E1Y... (kl2)	-“-	-“-
5. 3-fasil. 1-tariifsed ettemaksusüst. staatil. arvestid MBA (kl 2)	SCHLUMBERGER IND. (Suurbritannia)	- " -
6. 3-fasil. trafoühend. aktiiv- ja reaktiiven. staatil. arvestid Q510N... (kl 1 akt. ja kl 2 reakt)	ENERMET (Soome)	ENERGIAMÜÜK Kreutzwaldi 2 EE0001 TALLINN
7. 3-fasil mitmetariifsed trafoühend. täht- v kolm nurkluülit. aktiiv- ja reaktiiven arvestid Alpha AMC 1300, 1320	ABB CEWE (Rootsi)	ABB EESTI AS Tondi 17 EE0001 TALLINN
8. 3-fasil. 2-tariifsed induktsoonarvestid A4-4D-M	ECOEL (Bulgaaria)	AS PPN Tööstuse 1B EE3170 HAAPSALU

9.	1-faasil. 2-tariifsed induktsioonarvestid A1-5DM	ELIA (Bulgaaria)	-“
10.	1-faasil. 2-tariifsed induktsioonarvestid CO-U449M2D, ...M2D1	SKAITEKS (Leedu)	AS SKAITEKS Aukštaiciu 7 2600 Vilnius LEEDU
11.	3-faasil. 1-ja2-tariifsed induktsioonarvestid ET 414-1(D), ET 416-1(D)	KRIZIK (Slovakia)	OÜ NORD WEST ELECTRIC Punane 68 EE0036 TALLINN
12.	1-faasil. 1- ja2-tariifsed induktsioonarvestid EJ916(D)	-“	-“
13.	1-faasil. 1- ja 2-tariifsed induktsioonarvestid A42G(1), A42U(1)	AEG (Saksamaa)	VANA-VIRU EL-TEHN. Peterburi tee 81 EE0014 TALLINN
14.	f-mas DZG kapitaalselt remonditud 1- ja 3-f. induktsioonarvestid DV6..., W3..., W6...	DZG (Saksamaa)	-“
15.	f-mas SYDKRAFT MÄTTEKNIK kapitaalselt remonditud 1-ja3-f induktsioonarvestid	Landis&Gyr, Erm, Siemens, AEG	VALLIN EESTI AS Mustamäe tee 59 EE0006 TALLINN

TARIIFIKELLAD JA -PLOKID

1.	Tariifilülituskell MIL 72A/ 1digi20 (IEC 1038)	GRÄSSLIN	OÜ ROTELLAKS Teguri 30 EE2400 TARTU
2.	Tariifilülituskell (mehaanil., Bulg. arvestite komplektis)	-“-	OÜ PPN CARGO Oja 1 EE3170 HAAPSALU
3.	Tariifilülituskell PLUS HTD HERHOLDT (GE) 1S08, 2S08	HERHOLDT (GE)	AS VIRU EL-KAUBAND EE2100 RAKVERE-P PIIRA

MÕÖTTETRAFOD

1.	Voolutrafode seeria J... (kl 0,2(S), 0,5(S))	SCHLUMBERGER (Hispaania)	VALLIN EESTI AS Mustamäe tee 59 EE0006 TALLINN
2.	Pingetrafode seeriad E... ja U... (kl 0,2 ja 0,5)	-“-	-“-
3.	Voolutrafod KLW,KAW, ZELISKO (Austria) KAS,KTZ,SGM10,SGS10... 30,SGF10-30 (kl 0,2, 0,5)	ZELISKO (Austria)	-“-
4.	Pingetrafod EGS10..30, EGG10..20, EGF10...20, ZGS10..30, ZGG10..20, ZGF10..20 (kl 0,2, 0,5)	-“-	-“-

5.	Voolutrafod TL2,TL3,TU3bc	SACI (Hispaania) TUC30,TUC40,TUC80 (kl 0,2, 0,5)	AS ÜLO SAKALA Keskuse 9 EE3070 Tabasalu HARJUMAA
6.	Voolutrafod HF4B,HF5,	HOLEC (Taani) HF6,HF7A,HF8A (kl 0,2(S), 0,5)	AS ABB ELEKTER Paldiski mnt 21 EE3053 KEILA
7.	Voolutrafod E40, E64	ARW TRANSFORMERS AS MARKEL (kl 0,5)	Tulika 33B EE0006 TALLINN
8.	Voolutrafod MAK62/20, .30,..40,..R,..W,..WS,	GANZ INSTRUMENTS (Ungari) MAK86/50,..60 (kl 0,5)	OÜ PISTRIK I-V Salme 36 EE2045 JÕHVI
9.	Voolutrafod EASR22.3,	MBS (Saksamaa) EASK21.3,..31.3,..31.4, 31.5(2u),..41.3,..41.4(2u), .51.4(2u),..61.4,..81.4 (kl 0,2(S), 0,5(S))	-“-
10.	Voolutrafod TU3bc,TUC30,	SACI (Hispaania) .40,..60,..80,TL2,..3,..4 (kl 0,5)	-“-

MUUD

1.	Heitgaaside analüsaator	CHURCHILL OTC EUROPE Autogas 4	AS AKA BALTI Kadaka tee 74D EE0026 TALLINN
2.	Heitgaaside analüsaator	TECNOTEST 488, 472/500,..501,..VISA (Itaalia) 400,..VISACOMPACT, 473/VISA4000,..VISACOMP	AS APEX RACING Veerenni 56 EE0013 TALLINN
3.	Heitgaaside analüsaator	BOSCH (Saksamaa) 008.55	AS MEGASTAR Kanali tee 1 EE0001
4.	Diiselmoot. heitgaaside	TECNOTEST suitsususe mõõturid (Itaalia)	AS APEX RACING Veerenni 56 EE0013 TALLINN
5.	Diiselmoot. heitgaaside	TECNOMOTOR IT. suitsuse mõõt. OP600 (Itaalia)	AS MECRO Soo 4 EE0004 TALLINN
6.	Diiselmoot. heitgaaside	MAHA (Saksamaa) suitsususe mõõt. MDO 2	AS SEMIGRUPP Lastekodu 19 EE0001 TALLINN
7.	Pidurite kontrollstend	IW 2	-“-
8.	Pidurite kontrollstend	BEISSBARTH Microbrake 6000,..8000 (Saksamaa)	AS BALTI REHVISEAD MED Raua 1 EE0001 TALLINN
9.	Pidurite kontrollstend	CARTEC (Prantsusmaa) BDE1004...	AKA BALTI AS Kadaka tee 74D EE0026 TALLINN

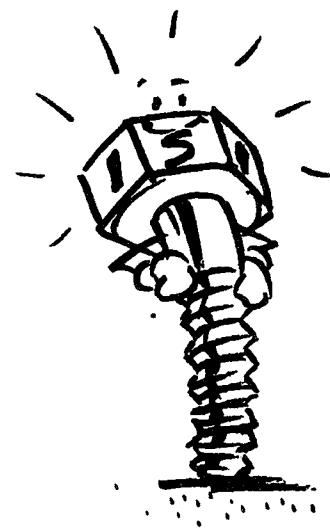
10.	Pidurite kontrollstend Multiflex 04,..06, ..04/08, ..Plus	AHS-PRÜFTECHNIK (Saksamaa)	VIHURI OY AUTOLA Manttaalitie 9 01510 Vantaa SOOME
11.	Pidurite kontrollstend RAV RT 010...	RAVAGLIOLI (Itaalia)	APEX RACING AS Veerenni 56 EE0013 TALLINN
12.	Autotulede regul-seadme mud.440 luksmeeter	TECNOTECH (Itaalia)	"-
13.	Taksomeeter 1150.01	MANNESM. KIENZLE (Saksamaa)	PARKLI HL OÜ Mustjõe 39 EE0006 TALLINN
14.	Kiirusmõõtur Traffipax Typ V	TRAFFIPAX	EV LIKKLUSPOLITSEI BÜROO Lastekodu 31 EE0001 TALLINN
15.	Kiirusmõõtur Barjaär 2, ..2M,...2-2M	ZAPOROZPRIBOR (Ukraina)	"-
16.	Kiirusmõõtur Speedgun Magnum	FSC	"-
17.	Kiirusmõõtur SPEED	AITUR (Eesti)	"-
18.	Temperatuuriandurid Pt500(90.276-F40) ja nende valitud paarid	JUMO (Saksamaa)	TECHEM AG Saonestr 1 Frankf.a.M. SAKSAMAA
19.	Rõhumõõtemuundur CERABAR S PMC731 PMP 731	ENDRESS+HAUSER (Šveits)	OÜ ELVI-AQUA Kreutzwaldi 1 EE2400
20.	Rõhumõõtemuundurid MBS 3000, MBS 33	DANFOSS (Taani)	OY DANFOSS AB EESTI Pärnu mnt 139F EE0013 TALLINN
21.	Vedelike mahutite mõõte- süsteem ENTIS+ vers.5.2x	ENRAF (Hollandi)	ENRAF B.V. P.O.Box 812 2600AVDelft HOLLANDI
22.	Mahutite nivoomõõturid 854 ATG, 854 XTG	"-	"-
23.	Mahutite temperatuuri mõõ- tesüsteem MTT 864/862-MIT	"-	"-
24.	Alkoholomeetrid (areomeet- rid)	HORST REMPT (Saksamaa)	AS LIVIKO Masina 11 EE0001 TALLINN
25.	"-	GERING (Saksamaa)	"-
26.	Tihedusmõõtur DMA 48	ANTON PAAR (Austria)	G.W.BERG OÜ Laki 25 EE0006TALLINN
27.	"- DMA 58	"-	"-
28.	Piimaanalüsaator LAKTAN 1-4 (Venemaa)	SIBAGROPRIBOR Punane 42 EE0036	AS FAM GASTROLUX TALLINN
29.	Somaatiliste rakkude mõõ- tur Somacaunt 150	BENTLEY INSTRUM. OÜ EST-DOMA Tähe 116 (USA)	EE2400 TARTU

30.	pH-meeter MODEL 50	DENVER INSTRUMENT (USA)	-“-
31.	-“- AP 5	-“-	-“-
32.	-“- MODEL 15	-“-	-“-
33.	pH-meeter/termomeeter Denver Basic	-“-	-“-
34.	Termooksümeeter OM-14-L1 HORIBA (Jaapan)		-“-
35.	Termooksümeeter Oxi 330, 340 WTW (Saksamaa)	OÜ DROPKONT Sõpruse pst 196-32 EE0034 TALLINN	
36.	Luksmeetrid TES-1330, ..-1332,..-1334	TES ELECTRICAL ELECTRONICS	OÜ RONEX Jakobsoni 14 EE0001 TALLINN
37.	Luksmeeter YF 170	YU FONG ELECTRIC	-“-
38.	Digitaaltermomeetrid TES1305(K-termopaariga) TES1304(K/J/E/T-termo- paare ühitav)	TES ELECTRICAL ELECTRONICS	-“-
39.	Ampertangid TES-3050,-3060	-“-	-“-
40.	-“- YF-8030,-8050, YU FONG ELECTRIC -8060,-8070		-“-
41.	Ampertangid CM-01,-03,-07	PROVA	OÜ RONEX Jakobsoni 14 EE0001 TALLINN
42.	Võimsusmõõtur WM-01	-“-	-“-
43.	Faas-nullahela, maandus- ja isolats-takist mõõturid seeriast 31.., 41.. ja 60..	KYORITSU	-“-
44.	Maandus- ja isol-takistuse mõõturite seeria UNTEST	BEHA	-“-
45.	-“-	-“-	OÜ TALGER ELEKTRO- TEHNika Laki 15 EE0006 TALLINN
46.	Isolatsioonitakist. mõõtur mud. 93443	-“-	-“-
47.	Isolatsioonitakist. mõõtu- rid MEGGER BM121,..206 ..221,..222,..223	AVO INTERNATIONAL AS PEREL EESTI Tulika 19 EE0006 TALLINN	
48.	Isol- ja maandustakist mõõturid Ultratest, Ultra- ohm, Ultra-iso, Fulltest	AMPROBE INSTR.	OÜ ÜLO SAKALA Keskuse 9 EE3017 Tabasalu HARJUMAA
49.	Ampertangid ACD-10,-11 -12,-600A,-1000,-2000,-2001	-“-	-“-
50.	Ampertangid SDC40, DT131 ..133,..135, 2200	SUMMIT	-“-
51.	Ampertangid Finest 115	FINEST	-“-
52.	Isol- ja maandustakistuse mõõturid IRT2, EARTH 1000	SUMMIT	-“-

ISO UUDISED

ISO ARVUDES

LIIKMED	128	Rahvuslikku standardiorganit s.h
	85	täisliiget
	34	kirjavahetajaliiget
	9	abonentliiget

TEHNILISTE KOMITEEDE STRUKTUUR	2830	Komiteed s.h
	184	tehnilikomiteed
	587	alamkomiteed
	2020	töögruppi
	39	ühekordset uurimisgruppi

Üksikasjalikumalt vt. ISO Memento

PERSONAL

Tehnilised sekretariaadid	35 liikmesriigis on mingi tehnilise komitee või alamkomitee tööd organiseeriv ja teenindav sekretariaat
	Komiteede teenindamisega tegeleb
Kesksekretariaat Genfis	500 täiskohaga töötajat 167 täiskohaga töötajat 17 riigist koordineerivad ISO ülemaailmset tegevust

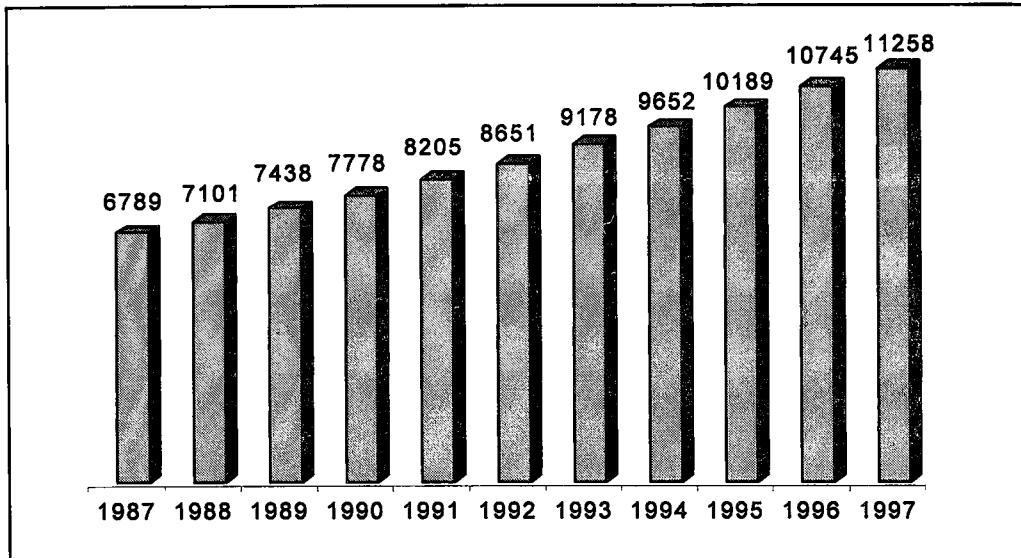
FINANTSEERIMINE	150	miljonit CHF ISO tegevuse eelarvelisteks kuludeks, millest
	80%	finantseeritakse otse
	35	TC või SC sekretariaati teenindava liikmesriigi poolt
	20%	liikmete tellimustest ja kirjastustuludest, millega kaetakse Kesksekretariaadi kulud

RAHVUSVAHELISED STANDARDID

Kokku seisuga 31.12.97	11 258	Rahvusvahelist standardit (k.a 322 tehnilikomiteedi aruannet TR) so
1997. aastal	299 062	lehekülge inglise ja prantsuse keeles
	973	uut ja ülevaadatud standardit (k.a 28 tehnilikomiteedi aruannet) so
	35 922	lehekülge

Lisaks eelmistele 42 ISO/IEC Juhendit (Guide)

ILMUNUD ISO STANDARDID

TÖÖS ON

Tegevusalad	Tööobjektid			Komitee kavandid CD			ISO Standardite kavandid DIS, FDIS			Standardid		
	uued	kokku	%	uued	kokku	%	uued	kokku	%	uued	kokku	%
Masinaehitus	251	727	31,7	1187	487	31,0	507	754	28,2	286	3240	28,5
Põhikemikaalid	37	100	4,4	57	133	8,5	112	186	7,0	65	1190	10,6
Mittemetalliliised materjalid	53	175	7,6	38	124	7,9	219	279	10,4	109	1174	10,4
Maagid ja metallid	39	136	5,9	24	61	3,9	71	112	4,2	47	851	7,6
Infotöötlus, graafika ja fotograafia	115	446	19,4	146	253	16,1	261	540	20,2	183	1747	15,5
Põllumajandus	31	97	4,2	24	119	7,6	117	151	5,6	65	782	6,9
Ehitus	24	98	4,3	19	114	7,3	27	113	4,2	21	429	3,8
Eritehnoloogiad	32	152	6,6	13	93	5,9	107	176	6,6	69	480	4,3
Tervishoid ja meditsiin	32	143	6,2	37	80	5,1	119	143	5,3	51	478	4,2
Põhialused	20	110	4,8	12	39	2,5	53	100	3,7	21	353	3,1
Keskkond	32	89	3,9	21	65	4,1	59	101	3,8	46	359	3,2
Pakendamine ja kohaletoimetamine	7	23	1,0	1	2	0,1	18	19	0,7	10	175	1,6
Kokku	673	2296	100	579	1570	100	1105	2696	100	973	11258	100

TÖÖS ON

31 detsembri 1997 seisuga	6540	tööd tehniliste komiteede programmides sealhulgas
	2296	tööd, mis ei ole saavutanud veel komitee kavandi staatust
	1570	registreeritud komitee kavandit
	2674	rahvusvahelise standardi kavandit
1996.aastal	673	uut tööd registreeritud
	579	uut tööd, mis on saavutanud komitee kavandi staatuse
	1670	komitee kavandit, mis on registreeritud kui rahvusvahelise standardi kavand

Üksikasjalikumalt vaata ISO Technical Programme

TÖÖKOOSOLEKUD	15	tehnilist koosolekut keskmiselt igal tööpäeval üle kogu maailma
1996.aastal	1588	töökoosolekut viidi läbi 37 riigis, s.h
	97	tehnilise komitee koosolekut
	358	alamkomitee koosolekut
	1133	töögruppide koosolekut

SIDEMED	527	rahvusvahelist organisatsiooni ttevad koostööd ISOtehniliste komiteede ja alakomiteedega
---------	-----	--

Üksikasjalikumalt vt. ISO Liaisons

TEHNILINE INFO	85	rahvuslikku ISONET standardiinfo keskust võimaldavad kiire juurdepääsu enam kui standardile, tehnilisele eeskirjale jm standardilaadsele dokumendile
	500 000	standardile, tehnilisele eeskirjale jm standardilaadsele dokumendile
	11 260	ISO standardi bibliograagilist kirjet ja
	2 700	ISO standardi kavandi bibliograafilist kirjet on kättesaadavad Internetis ISO WWW (World Wide Web) serveri kaudu. ISO, IEC, ITU standardiinfot saab ka ISO Online kaudu, mille aadress on http://www.iso.ch/

- Standardiosakonnas on võimalik tutvuda ISO tehniliste komiteede ja alakomiteede koosolekute plaaniga kuni 2002. aastani. (Märts 1998)
- 31.märtsist 1.aprillini toimub toimub Singapuris teenindusstandardite alane esimene seminar "Service Standards for Open Global Market"

UUED ISO KÄSIRAAMATUD

Käsiraamatutesse on koondatud kõik vastavatemaatilised ISO standardid.

TEHNILINE JOONESTAMINE TECHNICAL DRAWINGS

VOL.1 Technical drawings in general. Mechanical engineering drawings.
Construction drawings 204 CHF
VOL.2 Graphical symbols. Technical product documentation. Drawing equipment.
191 CHF

KRAANAD CRANES

VOL.1 Terminolgy and graphic symbols; information to be provided; use, operation
and maintenance 85.50 CHF
VOL.2 Design requirements, accessories. 124 CHF

ISO 14000 KESKKONNAJUHTIMISE STANDARDID

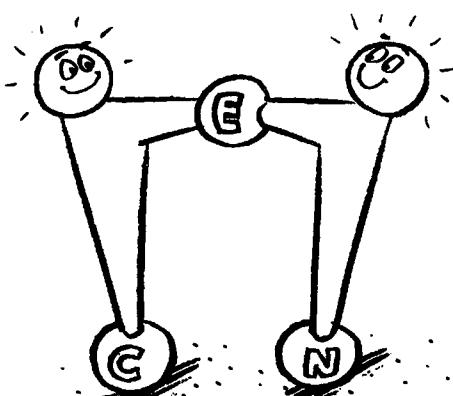
ISO 14000 COMPENDIUM
Environmental Management 185 CHF

*Soovijatel on võimalik EVS kaudu käsiraamatuid tellida. Käsiraamatute hinnad on
toodud Šveitsi frankides.*

CEN UUDISED

Perioodiliselt ilmub CEN tehniliste komiteede
koosolekute kalender-plaan.

Standardiosakonnas saab tutvuda 1998 a 3.
numbriga, kus on toodud koosolekute plaan kuni
1999 a jaanuarini.

MÄRTSIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 6 Paber, papp, puitmass ja tselluloos

- ISO 2471:1998 Paper and board-- Determination of opacity (paper backing)-- Diffuse reflectance method
ISO 9416:1998 Paper-- Determination of light scattering and absorption coefficients (using Kubelka.Munk theory)

TC 10 Tehniline joonestamine

- ISO 13567-1:1998 Technical product documentation-- Organization and naming of layers for CAD-- Part 1: Overview and principles

TC 17 Teras

- ISO 11972:1998 Corrosion-resistant cast steels for general applications

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid

- ISO/TR 224:1998 Aircraft-- Declaration of design and performance for aircraft equipment-- Standard form
ISO 4095:1998 Aerospace-- Bihexagonal drives-- Wrenching configuration-- Metric series
ISO 9199:1998 Aerospace-- Nuts, bihexagonal, self-locking, MJ treads, classifications: 1100 MPa (at ambient temperature/425 degrees C, 1100 MPa (at ambient temperature/650 degrees C, 1210 MPa (at ambient temperature/425 degrees C, 1210 MPa (at ambient temperature/730 degrees C, 1550 MPa (at ambient temperature/425 degrees C and 1550 MPa (at ambient temperature/600 degrees C-- Dimensions

TC 22 Maanteesõidukid

- ISO 4141-1:1998 Road vehicles-- Multi-core connecting cables-- Part 1: Test methods and requirements of basic performance sheathed cables
ISO 4141-2:1998 Road vehicles-- Multi-core connecting cables-- Part 2: Test methods and requirements of highperformance sheathed cables
ISO 4141-3:1998 Road vehicles-- Multi-core connecting cables-- Part 3: Construction, dimensions and marking of unscreened sheathed low-tension cables
ISO 5897:1998 Passenger cars-- Rear-window demisting system-- Test method

TC 27 Tahked mineraalkütused

- ISO 562:1998 Hard coal and coke-- Determination of volatile matter

TC 28 Naftasaadused ja määrdained

- ISO 3170/Amd1:1998 Amendment 1: Petroleum liquids-- Manual sampling
ISO 5165:1998 Petroleum products-- Determination of the ignition quality of diesel fuels-- Cetane engine method
ISO 7278-3:1998 Liquid hydrocarbons-- Dynamic measurement-- Proving systems for volumetric meters-- Part 3: Pulse interpolation techniques

TC 31 Rehvid, veljed ja ventiilid

- ISO 3324-2:1998 Aircraft tyres and rims-- Part 2: Test methods for tyres

TC 34 Pöllumajanduslikud toiduained

- ISO 4174:1998 Cereals, oilseeds and pulses-- Measurement of unit pressure loss in one-dimensional flow through bulk grain

TC 35 Värvid ja lakkid

- ISO 8502-5:1998 Preparation of steel substrates before application of paints and related products-- Tests for the assessment of surface cleanliness-- Part 5: Measurement of chloride on steel surfaces prepared for painting (ion detection tube method)

TC 38 Tekstiil

ISO 105-B01/Amd1:1998

Textiles-- Tests for colour fastness-- Part B01: Colour fastness to light: Daylight: Daylight AMENDMENT 1

TC 39 Tööpingid

ISO 1985:1998

ISO 10791-5:1998

Machine tools-- Test conditions for surface grinding machines with vertical grinding wheel spindle and reciprocation table-- Testing of the accuracy

ISO 10791-7:1998

Test conditions for machining centres-- Part 5: Accuracy and repeatability of positioning of work-holding pallets

ISO 11090-1:1998

Test conditions for machining centres-- Part 7: Accuracy of a finished test piece

Machine tools-- Test conditions for die sinking electro-discharge machines (EDM)-- Terminology and testing of accuracy-- Part 1: Single column machines (cross slide table type and fixed table type)

TC 45 Kautšuk ja kummitooted

ISO 1853:1989

Conducting and dissipate rubbers, vulcanized or thermoplastics-- Measurement of resistivity

ISO 6133:1998

Rubber and plastics-- Analysis of multi-peak traces obtained in determinations of tear strength and adhesion strength

ISO 13774:1998

Rubber and plastics hoses for fuels for internal-combustion engines-- Method of test for flammability

TC 54 Eeterlikud õlid

ISO 10624:1998

Oil of elemi (Canarium luzonium Miq.)

ISO 11019:1998

Oil of roots of lovage (Levisticum officinale Koch)

ISO 11025:1998

Oil of cassia, Chinese type-- Determination of trans-cinnamaldehyde content-- Gas chromatographic method on capillary columns

TC 61 Plastid

ISO 1043-4:1998

Plastics-- Symbols and abbreviated terms-- Part 4: Flame retardants

ISO 1625:1998

Plastics-- Polymer dispersions-- Determination of non-volatile matter (residue) at specified temperatures

ISO 1628-5:1998

Plastics-- Determination of the viscosity of polymers in dilute solution using capillary viscometers-- Part 5: Thermoplastic polyester (TP) homopolymers and copolymers

ISO 9773:1998

Plastics-- Determination of burning behaviour of thin flexible vertical specimens in contact with a small-frame ignition source

ISO 13741-1:1998

Plastics/rubber-- Polymer dispersions and rubber latices (natural and synthetic)-- Determination of residual monomers and other organic components by capillary-column gas chromatography-- Part 1: Direct liquid injection method

ISO 13741-2:1998

Plastics/rubber-- Polymer dispersions and rubber latices (natural and synthetic)-- Determination of residual monomers and other organic components by capillary-column gas chromatography-- Part 2: Headspace method

TC 76 Meditsiinitarbed transfusiooni, infusiooni ja süstimise jaoks

ISO 1135-4:1998

Transfusion equipment for medical use-- Part 4: Transfusion sets for single use

ISO 8536-4:1998

Infusion equipment for medical use-- Part 4: Infusion sets for single use, gravity feed

TC 83 Spordi- ja puhkevarustus

ISO 11088:1998

Assembly, adjustment and inspection of an alpine ski/binding/boot (S-B-B) system

TC 96 Kraanad

ISO 8566-4:1998

Cranes-- Cabins-- Part 4: Jib cranes

ISO 10972-1:1998

Cranes-- Requirements for mechanisms-- Part 1: General

TC 102 Rauamaagid

ISO 3086:1998

Iron ores-- Experimental methods for checking the bias of sampling

ISO/TR 14936:1998

Metallic materials-- Strain analysis report

ISO/TR 11945:1998

Iron ores-- Currently traded international ores

<u>TC 106 Stomatoloogia</u>		
ISO 6873:1998	Dental gypsum products	
<u>TC 120 Nahk</u>		
ISO 4683-1:1998	Raw sheep skins-- Part 1: Descriptions of defects	
<u>TC 131 Hüdraulikasüsteemid</u>		
ISO 6264:1998	Hydraulic fluid power-- Pressure-relief valves-- Mounting surfaces	
<u>TC 156 Metallide ja sulamite korrosioon</u>		
ISO 11306:1998	Corrosion of metals and alloys-- Guidelines for exposing and evaluating metals and alloys in surface sea water	
<u>TC 164 Metallide mehaaniline katsetamine</u>		
ISO 6892:1998	Metallic materials-- Tensile testing at ambient temperature	
<u>TC 172 Optika ja optikariistad</u>		
ISO 8036-1:1998	Optics and optical instruments-- Microscopes-- Part 1: Immersion oil for general use in light microscopy	
<u>TC 190 Mulla omadused</u>		
ISO 11259:1998	Soil quality-- Simplified soil description	
ISO 11508:1998	Soil quality-- Determination of particle density	
<u>TC 198 Tervisehooldetoodete steriliseerimine</u>		
ISO 14160:1998	Sterilization of single-use medical devices incorporating materials of animal origin-- Validation and routine control of sterilization by liquid chemical sterilants	
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u>		
ISO/IEC 9579-2:1998	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Remote Database Access-- Part 2: SQL Specialization	
ISO/IEC TR 11017:1998	Information technology-- Framework for internationalization	
Kehtetu ISO standard	Asendus	Tehniline Komitee
ISO 562:1981	ISO 562:1998	ISO/TC 27
ISO 1135-4:1987	ISO 1135-4:1998	ISO/TC 6
ISO 1625:1977	ISO 1625:1998	ISO/TC 61
ISO 1628-5:1986	ISO 1628-5:1998	ISO/TC 61
ISO 1853:1975	ISO 1853:1998	ISO/TC 45
ISO 2471:1997	ISO 2471:1998	ISO/TC 6
ISO/TC 3324-2:1979	ISO 3324-2:1998	ISO/TC 31
ISO 4037:1979	ISO 4037-1:1996 ISO 4037-2:1997	ISO/TC 85
ISO 4095:1978	ISO 4095:1998	ISO/TC 20
ISO 4141:1988	ISO 4141-1:1998 ISO 4141-2:1998 ISO 4141-3:1998	ISO/TC 22
ISO 5165:1992	ISO 5165:1998	ISO/TC 28
ISO 5897:1987	ISO 5897:1998	ISO/TC 22
ISO 6133:1981	ISO 6133:1988	ISO/TC 45
ISO 6264:1987	ISO 6264:1998	ISO/TC 131
ISO 6873:1983	ISO 6873:1998	ISO/TC 106
ISO 6892:1984	ISO 6892:1998	ISO/TC 164
ISO 8036-1:1986	ISO 8036-1:1998	ISO/TC 172
ISO 9199:1987	ISO 9199:1998	ISO/TC 20
ISO/IEC 9579-2:1993	ISO/IEC 9579-2:1998	ISO/IEC JTC 1
ISO/IEC 9579-2/Cor1:1995	ISO/IEC 9579-2:1998	ISO/IEC JTC 1
ISO 9773:1990	ISO 9773:1998	ISO/TC 1998
ISO/IEC 1985:1985	ISO 1985:1998	ISO/TC 39
ISO 30886:1986	ISO 3086:1998	ISO/TC 102
ISO 4174:1980	ISO 4174:1998	ISO/TC 34
ISO 7278-3:1986	ISO 7278-3:1998	ISO/TC 28
ISO 8536-4:1987	ISO 8536-4:1998	ISO/TC 76
ISO 11088:1993	ISO 11088:1998	ISO/TC 83

MÄRTSIS SAADUD IEC STANDARDID

GUIDE 107:1998(Ed.2)	Electromagnetic compatibility-- Guide to the drafting of electromagnetic compatibility publications
IEC 60086-1:1996/Amd1:1998	Amendment 1: Primary batteries-- Part 1: General
IEC 60092-351:1983/Amd2:1998	Amendment 2: Electrical installations in ships-- Part 351: Insulating materials for shipboard power cables
IEC 60092-352:1997/Amd1:1998	Amendment 1: Electrical installations in ships-- Part 352: Choice and installation of cables for low-voltage power systems
IEC 60130-17:1998(Ed.1)	Connectors specification for interconnection devices which permit multi-direction devices which permit multi-directional mating, for use rechargeable batteries
IEC 60143-3:1998(Ed.1)	Series capacitors for power systems-- Part 3: Internal fuses
IEC 60168:1994/Amd1:1997	Amendment 1: Tests on indoor and outdoor post insulators of ceramic material or glass for systems with nominal voltages greater than 1000 V
IEC 60243-1:1998(Ed.2)	Electrical strength of insulating materials-- Test methods-- Part 1: Tests at power frequencies
IEC 60245-8:1998(Ed.1)	Rubber insulated cables-- Rated voltages up to and including 450/750 V-- Part 8: Cords for applications requiring high flexibility
IEC 60312:1998(Ed.3)	Vacuum cleaners for household use-- Methods of measuring the performance
IEC 60317-27:1998(Ed.3)	Specifications for particular types of winding wires-- Part 27: Paper type covered rectangular copper wire
IEC 60335-2-2:1993/Amd1:1998	Amendment 1: Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2: Particular requirements for vacuum cleaners and water suction cleaning appliances
IEC 60335-2-7:1993/Amd1:1998	Amendment 1: Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2: Particular requirements for washing machines
IEC 60335-2-11:1993/Amd1:1998	Amendment 1: Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2-11: Particular requirements for tumbler dryers
IEC 60335-2-85:1997(Ed.1)	Safety of household and similar electrical appliances-- Part 2-85: Particular requirements for fabric steamers
IEC 60454-3-5:1998(Ed.2)	Pressure-sensitive adhesive tapes for electrical purposes-- Part 3: Specifications for individual materials-- Sheet 5: Cellulosic paper, non-creped, with rubber thermosetting adhesive
IEC 60456:1998(Ed.3)	Clothes washing machines for household use-- Methods for measuring the performance
IEC 60570:1995/Amd1:1998	Amendment 1: Electrical supply track systems for luminaires
IEC 60598-2-20:1996/Amd1:1998	Amendment 1: Amendment 1: Luminaires-- Part 2: Particular requirements-- Section 20: Lighting chains
IEC 60904-2:1989/Amd1:1998	Amendment 1: Photovoltaic devices-- Part 2: Requirements for reference solar cells
IEC 61000-2-7:1998(Ed.1)	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 2: Environment-- Section 7: Low frequency magnetic fields in various environments

IEC 61000-3-2:1995/Amd2:1998	Amendment 2: Electromagnetic compatibility (EMC)— Part 3-2: Limits-- Limits for harmonic current emissions (equipment input current ≤ 16 A per phase)
IEC 61000-4-2:1995/Amd1:1998	Amendment 1: Electromagnetic compatibility (EMC)— Part 4-2: Testing and measurement techniques-- Electrostatic discharge immunity test
IEC 61000-4-16:1998(Ed.1)	Electromagnetic compatibility (EMC)-- Part 4-16: Testing and measurement techniques-- Test for immunity to conducted, common mode disturbances in the frequency range 0 Hz to 150 kHz
IEC 61032:1998(Ed.2)	Protection of persons and equipment by enclosures-- Probes for verification
IEC 61161:1992/Amd1:1998	Amendment 1: Ultrasonic power measurement in liquids in the frequency range 0,5 MHz to 25 MHz
IEC 61249-8-8:1998(Ed.1)	Materials for interconnection structures-- Part 8: Sectional specification set for non-conductive films and coatings-- Section 8: Temporary polymer coatings
IEC 61278:1997(Ed.1)	Live working-- Guidelines for dielectric testing of tools and equipment
IEC 61346-4:1998(Ed.1)	Industrial systems, installations and equipment and industrial products-- Structuring principles and reference designations-- Part 4: Discussion of concepts
IEC 61436:1998(Ed.1)	Secondary cells and batteries containing alkaline or other non-acid electrolytes-- Sealed nickel-metal hydride rechargeable single cells
IEC 61558-1:1997(Ed.1)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 1: General requirements and tests
IEC 61558-2-1:1997(Ed.1)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 2: Particular requirements for separating transformers for general use
IEC 61558-2-4:1997(Ed.1)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 2: Particular requirements for isolating transformers for general use
IEC 61558-2-6:1997(Ed.3)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 2: Particular requirements for safety isolating transformers for general use
IEC 61558-2-7:1997(Ed.1)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 2: Particular requirements for transformers for toys
IEC 61558-2-17:1997(Ed.1)	Safety of power transformers, power supply units and similar-- Part 2: Particular requirements for switch mode power supplies
IEC 62053-31:1998(Ed.1)	Electricity metering equipment (a.c.)-- Particular requirements-- Part 31: Pulse output devices for electromechanical and electronic meters (two wires only)

MÄRTSIS SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID HÄÄLETAMISEKS

TC 10 Sõidu-, kauba- ja teenindusliftid
EN 115:1995/A1:1998

Safety rules for the construction and installation of escalators
and passenger conveyors

TC 19 Naftasaadused, määardeained ja kõrvalsaadused	
EN ISO 5165:1998(TL)	Petroleum products-- Determination of the ignition quality of diesel fuels-- Cetane engine method (ISO 5165:1998)
prEN ISO 14596:1998	Petroleum products-- Determination of sulfur content-- Wavelength-dispersive X-ray fluorescence spectrometry (ISO/CDIS 14596:1998)
TC 54 Leekkuumutuseta surveanumad	
EN 286-1:1998	Simple unfired pressure designed to contain air or nitrogen-- Part 1: Pressure vessels for general purposes
TC 57 Kesküttekatlad	
prEN 303-1/REVIEW:1998	Heating boilers-- Part 1: Heating boilers with forced draught burners-- Terminology, general requirements, testing and marking
prEN 303-2/REVIEW:1998	Heating boilers-- Part 1: Heating boilers with forced draught burners-- Special requirements for boilers with atomizing oil burners
prEN 303-4:1998	Heating boilers-- Part 4: Heating boilers with forced draught burners-- Special requirements for boilers with forced draught oil burners with output up to 70 kW and a maximum operating pressure of 3 bar-- Terminology, special requirements, testing and marking
prEN 304:1992/prA1:1998	Heating boilers-- Test code for heating boilers for atomizing oil burners (Amendment1)
TC 67 Keraamilised plaadid	
EN 1308:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Determination of slip
EN 1322:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Definition and terminology
EN 1323:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Concrete slab for test
EN 1324:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Determination of shear adhesion strength of dispersion adhesives
EN 1346:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Determination of open time
EN 1347:1996/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Determination of wetting capability
EN 1348:1997/prA1:1998	Adhesives for tiles-- Determination of tensile adhesion strength for cementitious adhesives
TC 88 Soojusisolatsioonimaterjalid ja -tooted	
prEN 12429:1998	Thermal insulating products for building applications-- Conditioning to moisture equilibrium under specified temperature and humidity conditions
prEN 12430:1998	Thermal insulating products for building applications-- Determination of behaviour under point load
prEN 12431:1998	Thermal insulating products for building applications-- Determination of thickness for floating floor insulating products
TC 89 Hoonete ja nende osade soojuspidevus	
prEN 823:1998	Thermal performance of buildings-- Calculation of energy use for heating-- Residential buildings
prEN 1493:1998	Vehicle lifts
TC 121 Keevitus	
EN 1011-1:1998	Welding-- Recommendations for welding of metallic materials-- Part 1: General guidance for arc welding
EN 1289:1998	Non-destructive examination of welds-- Penetrant testing of welds-- Acceptance levels
EN 1290:1998	Non-destructive examination of welds-- Magnetic particle examination of welds
EN 1291:1998	Non-destructive examination of welds-- Magnetic particle testing of welds-- Acceptance levels
EN 12517:1998	Non-destructive examination of welds-- Radiographic examination of welded joints-- Acceptance levels

<u>TC 124 Puitkonstruktsioonid</u>	
prEN 1194:1998	Timber structures-- Glued laminated timber-- Strength classes and determination of characteristic values
<u>TC 132 Alumiinium ja alumiiniumsulamid</u>	
prEN 12258-1:1998	Aluminium and aluminium alloys-- Terms and definitions-- Part 1: General terms
<u>TC 133 Vask- ja vasesulamid</u>	
prEN 1981:1998	Copper and copper alloys-- Master alloys
<u>TC 135 Teraskonstruktsioonide valmistamine ja paigaldamine</u>	
prENV 1090-5:1998	Execution of steel structures-- Part 5: Supplementary rules for bridges
<u>TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus</u>	
prEN 957-7:1998	Stationary training equipment-- Part 7: Rowing machines, additional specific safety requirements and test methods
prEN 957-8:1998	Stationary training equipment-- Part 8: Steppers, stairclimbers and climbers-- Additional specific safety requirements and test methods
prEN 1176-1:1998	Playground equipment-- Part 1: General safety requirements and test methods
EN 1271:1998	Playing field equipment-- Volleyball equipment-- Functional and safety requirements, test methods
<u>TC 145 Kummi- ja plastimasinad. Ohutus</u>	
EN 1114-2:1998	Rubber and plastics machines-- Extruders and extrusion lines-- Part 2: Safety requirements for die face pelletisers
<u>TC 155 Plasttorustikud ja kanalisatsioonistüsteemid</u>	
prEN 1451-1:1998	Plastics piping systems for soil and waste discharge (low and high temperature) within the building structure-- Polypropylene (PP)-- Part 1: Specifications for pipes, fittings and the system
prEN 1566-1:1998	Plastics piping systems for soil and waste discharge (low and high temperature) within the building structure-- Chlorinated poly(vinyl chloride)(PVC-C)-- Part 1: Requirements for pipes, fittings and the system
prEN 1565-1:1998	Plastics piping systems for soil and waste discharge (low and high temperature) within the building structure-- Styrene copolymer blends (SAN+PVC)-- Part 1: Requirements for pipes, fittings and the systems
<u>TC 158 Peakaitsevahendid</u>	
EN 960:1994/A1:1998	Headforms for use in the testing of protective helmets
<u>TC 161 Jalakaitsevahendid</u>	
prEN 12568:1998	Foot and leg protectors-- Requirements and test methods for toecaps and metal penetration resistant inserts
<u>TC 162 Kaitserietus, sh käekaitsevahendid ja päätsevestid</u>	
ENV 342:1998	Protective clothing-- Ensembles for protection against cold
ENV 343:1998	Protective clothing-- Protection against foul weather
EN 470-1:1995/A1:1998	Protective clothing for use in welding and allied processes-- Part 1: General requirements
<u>TC 164 Veevarustus</u>	
EN 898:1998	Chemicals used for treatment of water intended for intended for human consumption-- Sodium hydrogen carbonate
<u>TC 170 Oftalmoloogiline optika</u>	
prEN ISO 7944:1998	Optics and optical instruments-- Reference wavelengths (ISO/FDIS 7944:1998)
prEN ISO 11715-1:1998	Ophthalmic optics-- Format digital data files for data transfer for profiling of spectacle lenses-- Part 1: Two-dimensional tracers (ISO/FDIS 11715-1:1998)

<u>TC 172 Puitmass, paber ja papp</u>	Information and documentation-- Paper for documents-- Requirements for permanence (ISO 9706:1994)
prEN ISO 9706:1998	
<u>TC 181 Eri seatmed veeldatud naftagaasi kasutamiseks</u>	Specification for dedicated liquefied petroleum gas appliances-- Mobile and portable non-domestic forced convection direct fired air heaters
prEN 1596:1998	
<u>TC 187 Tulekindlad tooted ja materjalid</u>	Unshaped refractory materials-- Part 7: Tests on pre-formed shapes
prENV 1402-7:1998	
EN 12475-2:1998	Classification of dense shaped refractory products-- Part 2: Basic products containing less than 7 % residual carbon
EN 12475-3:1998	Classification of dense shaped refractory products-- Part 3: Basic products containing from 7 % to 30 % residual carbon
<u>TC 189 Geotekstiil jms tooted</u>	Geotextiles and geotextile-related products-- Procedure for simulating damage during installation-- Part 1: Installation in granular materials (ISO 10722-1:1998)
ENV ISO 10722-1:1998	
prEN ISO 12960:1998	Geotextiles and geotextile-related products-- Screening test method for determining the resistance to liquids (ISO/FDIS 12960:1998)
<u>TC 193 Liimid</u>	
EN 522:1998	Adhesives for leather and footwear materials-- Bond strength-- Minimum requirements and adhesive classification
EN 1239:1998	Adhesives-- Freeze-thaw stability
EN 1240:1998	Adhesives-- Determination of hydroxyl value and/or hydroxyl content
EN 1241:1998	Adhesives-- Determination of acid value
EN 1242:1998	Adhesives-- Determination of isocyanate content
EN 1244:1998	Adhesives-- Determination of the colour and/or colour changes of adhesive coats under the influence of light
EN 1246:1998	Adhesives-- Determination of ash and sulphated ash
EN 1391:1998	Adhesives for leather and footwear materials-- A method for evaluating the bondability of materials-- Minimum requirements and material classification
EN 1392:1998	Adhesives for leather and footwear materials-- Solvent-based and dispersion adhesives-- Test methods for measuring the bond strength under specified conditions
EN 12475-1:1998	Classification of dense shaped refractory products -- Part 1: Alumina-silica products
<u>TC 194 Toiduga kokkupuutuvad nõud</u>	
prEN 1900:1998	Materials and articles in contact foodstuffs-- Non-metallic tableware-- Terminology
<u>TC 203 Malmist torud, toruliitmikud ja nende liited</u>	
prEN 877:1998	Cast iron pipes and fittings, their joints and accessories for the evaluation of water from buildings-- Requirements, test methods and quality assurance
<u>TC 206 Meditsiini- ja stomatoloogiamaterjalide ning vahendite biosobivus</u>	
EN ISO 10993-2:1998	Biological evaluation of medical devices-- Part 2: Animal welfare requirements (ISO 10993-2:1992)
<u>TC 211 Akustika</u>	
EN ISO 8253-1:1998	Acoustics-- Audiometric test methods-- Part 1: Basic pure tone air and bone conduction threshold audiometry (ISO 8253-1:1989)
EN ISO 8253-2:1998	Acoustics-- Audiometric test methods-- Part 2: Sound field audiometry with pure tone and narrow-band test signals (ISO 8253-2:1992)
<u>TC 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur</u>	
EN 1733:1998	Suction catheters for use in the respiratory tract

EN 12181:1998 prEN 12342:1998	Oropharyngeal airways Breathing tubes intended for use with anaesthetic apparatus and ventilators
<u>TC 225 Joonkodeerimine</u> EN 12323:1998	Bar coding-- Symbology specifications-- "Code 16K"
<u>TC 226 Teeleadmed</u> prEN 1794-1:1998	Road traffic reducing devices-- Non-acoustic performance-- Part 1: Mechanical performance and stability requirements Road traffic reducing devices-- Non-acoustic performance-- Part 2: General safety and environmental requirements Road marking materials-- Road trials
prEN 1794-2:1998	
EN 1824:1998	
<u>TC 230 Veeanalüüs</u> prEN 12338:1998	Water quality-- Determination of mercury-- Methods after enrichment by amalgamation
<u>TC 231 Mehaaniline vibratsioon ja löögid</u> prEN ISO 13753:1998	Mechanical vibration and shock-- Hand-arm vibration-- Method for measuring the vibration transmissibility of resilient materials when loaded by the hand-arm system (ISO/FDIS 13753:1998)
<u>TC 233 Biotehnoloogia</u> EN 12460:1998	Biotechnology-- Large-scale process and production-- Guidance on equipment selection and installation in accordance with the biological risk Biotechnology-- Large-scale process and production-- Guidance for the handling, inactivating and testing of waste
EN 12461:1998	
<u>TC 234 Gaasivarustus</u> EN 1918-1:1998	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 1: Functional recommendations for storage in aquifers
EN 1918-2:1998	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 2: Functional recommendations for storage in oil and gas fields
EN 1918-3:1998	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 3: Functional recommendations for storage in solution-mined salt cavities
EN 1918-4:1998	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 4: Functional recommendations for storage in rock caverns
EN 1918-5:1998	Gas supply systems-- Underground gas storage-- Part 5: Functional recommendations for surface facilities
<u>TC 245 Sõidukid vaba aja veetmiseks</u> prEN 721:1998	Leisure accommodation vehicles-- Safety ventilation requirements Leisure accommodation vehicles-- Caravan holiday homes-- Haritation requirements relating to health and safety
prEN 1647:1998	
<u>TC 247 Ehitiste mehaaniliste süsteemide juhtimine</u> prENV 13154-2:1998	Data communication for HVAC application field net-- Part 2: Protocols
<u>TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted</u> prEN 12332-1:1998	Rubber- or plastic-coated fabrics-- Determination of bursting strength-- Part 1: Steel ball method
<u>TC 249 Plastid</u> EN ISO 8985:1998(TL)	Plastics-- Ethylene/vinyl acetate copolymer (EVAC) thermoplastics-- Determination of vinyl acetate content (ISO 8985:1998) Plastics-- Determination of burning behaviour of thin flexible vertical specimens in contact with a small-flame ignition source (ISO 9773:1998) Fibre-reinforced plastic composites-- Determination of flexural properties (ISO 14125:1989)
EN ISO 9773:1998(TL)	
EN ISO 14125:1998(TL)	

<u>TC 251 Meditsiiniinfo</u>	ENV 12967-1:1998	Medical Informatics-- Healthcare Information System Architecture (HISA)-- Part 1: Healthcare Middleware Layer
<u>TC 257 Meditsiiniseadmete terminoloogia, sümbolid ja info</u>	EN 1041:1998	Information supplied by the manufacturer with medical devices
<u>TC 261 Pakendamine</u>	prEN ISO 445:1998	Pallets for materials handling-- Vocabulary (ISO 445:1996)
<u>TC 270 Sisepõlemismootorid</u>	EN 1679-1:1998	Reciprocating internal combustion engines-- Safety-- Part 1: Compression ignition engines
<u>TC 273 Logistika</u>	CR 13156:1998	Some occupational profiles for practitioners in logistics
<u>TC 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid</u>	EN 1988-1:1998	Foodstuffs-- Determination of sulfite-- Part 1: Optimized Monier-Williams method
	EN 1988-2:1998	Foodstuffs-- Determination of sulfite-- Part 2: Enzymatic method
<u>TC 285 Mitteaktiivsed kirurgilised implantaadid</u>	EN 12006-2:1998	Non active surgical implants-- Particular requirements for cardiac and vascular implants-- Part 2: Vascular prostheses including cardiac valve conduits
	EN 12010:1998	Non-active surgical implants-- Joint replacement implants-- Particular requirements
<u>TC 286 Seadmed ja vahendid veeldatud naftagaasidele</u>	EN 1442:1998	Transportable refillable welded steel cylinders for petroleum gas (LPG)-- Design and construction
<u>TC 293 Kehapuuetega inimeste tehnilised abivahendid</u>	prEN ISO 10535:1998	Hoists for the transfer of disabled persons-- Requirements and test methods (ISO/FDIS 10535:1998)
<u>TC 308 Veetsükli (vee korduskasutuse) muda iseloomustus</u>	EN 12176:1998	Characterization of sludge-- Determination of pH-value
CEN Keskkosekretariaat Alamkomitee 21	EN ISO 10101-1:1998	Natural gas-- Determination of water by the Karl Fischer method-- Part 1: Introduction (ISO 10101-1:1993)
	EN ISO 10101-2:1998	Natural gas-- Determination of water by the Karl Fischer method-- Part 2: Titration procedure (ISO 10101-2:1993)
	EN ISO 10101-3:1998	Natural gas-- Determination of water by the Karl Fischer method-- Part 3: Coulometric procedure (ISO 10101-3:1993)
<u>ECIIS/TC 1 Terase katsed</u>	ENV 10247:1998	Micrographic examination of the nonmetallic inclusion content of steels using standard pictures
<u>ECIIS/TC 7 Teraste markeerimine</u>	CR 10260:1998	Designation systems for steel-- Additional symbols
<u>ECIIS/TC 13 Valtsitud lametooted külmtöötlemiseks. Kvaliteedid, mõõtmned, tolerantsid ja erikatsed</u>	EN 10111:1998	Continuously hot-rolled low carbon steel sheet and strip for cold forming-- Technical delivery conditions
<u>ECIIS/TC 23 Termotöödeldavad terased, terasesulamid ja automaaditerased. Omadused</u>	EN 10090:1998	Valve steels and alloys for internal combustion engines
CEN/CENELEC	EN 45010:1998	General requirements for assessment and accreditation of certification/registration bodies (ISO/IEC Guide 61:1996)
	EN 45011:1998	General requirements for bodies operating product certification systems (ISO/IEC Guide 65:1996)
	EN 45012:1998	General requirements for bodies operating assessment and certification/registration of quality systems (ISO/IEC Guide 62:1996)
	EN 45014:1998	General criteria for supplier's declaration of conformity (ISO/IEC Guide 22:1996)

EESTI STANDARDITENA KASUTUSELEVÕETUD EUROOPA HARMONEERITUD STANDARDID

- EVS-EN 71-2:1997 Mängusjade ohutus. Osa 2: Süttivus
 EVS-EN 286-1:1996 Lihtsad leekkuumutuseta õhu või lämmastiku surveanumad.
     Osa 1: Konstruktsioon, valmistamine ja kontrollimine
 EVS-EN 437:1997 Katsetamisgaasid. Proovirõhud. Tarvitite kategooriad

EESTI STANDARDITE KAVANDID

50 EVS 745	Kauba ja materjali massi mõõtmine kaalumisega. Mõõtemetoodika
50 EVS 746	Tükikauba koguse mõõtmine. Mõõtemetoodika
40 EVS-EN 1439	Vedelgaasi (LPG) transporditavad korduvtäidetavad keevitatud terasballoonid – kontrollimise protseduurid enne ja pärast täitmist ja täitmise ajal
40 EVS-EN 1440	Vedelgaasi (LPG) transporditavad korduvtäidetavad keevitatud terasballoonid – perioodiline rekvalifitseerimine
40 EVS-EN 50083-7	Televisiooni- ja helisignaalide kaabeljaotussüsteemid. Osa 7: Süsteemi karakteristikud
40 EVS-EN ISO 14004	Keskkonnajuhtimissüsteemid – Üldised juhised põhimõtete, süsteemide ja abivahendite kohta
40 EVS-EN ISO 11683	Pakend. Kombatavad ohumärgid. Nõuded

Staadiumis 40 olevate standardikavanditega saab tutvuda, teha omapoolseid märkusi ja ettepanekuid standardiosakonnas (ruum 27) kuu aja jooksul alates Teataja ilmumisest.

MÜÜGILE SAABUNUD

- Eesti standardite loetelu seisuga 1.jaanuar 1998 50.-
- ISO 9000 väikeettevõtetele. 120.-

Hinnad koos käbemaksuga

Standardite müük toimub nüüd alumisel korrusel

*ruum 11 tel 49 20 03,
faks 654 13 30 Maie Jaanits*

MÄRTSIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS-EN 3-1:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 1: Liigitus, töötamisaeg, A ja B klassi tulekatsed
EVS-EN 3-2:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 2: Hermeetilisus, dielektriliste omaduste katse, põrutuskindluse katse, erinõuded
EVS-EN 3-3:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 3: Konstruktsioon, survekindlus, mehaanilised katsed
EVS-EN 3-4:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 4: Laengud, katselõkete minimaalsed suurused
EVS-EN 3-5:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 5: Tehnilised nõuded ja lisakatsed
EVS-EN 3-6:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 6: Kantavate tulekustutite nõuetekohasuse tõendamise reeglid EN 3 osade 1-5 alusel
EVS-EN 1869:1998	Tulekustutusvaibad
EVS-ISO 8421-1:1998	Tuleohutus. Sõnavara. Osa 1: Tulekahju põhimõisted
EVS-ISO 8421-5:1998	Tuleohutus. Sõnavara. Osa 5: Suitsutõrje
EVS-ISO 8421-7:1998	Tuleohutus. Sõnavara. Osa 7: Plahvatuse avastamise ja summutamise vahendid

VEEBRUARIS ON TERVISEKAITSEINSPEKTSIOONI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 003 TS 1-98	Kalakonservid. Kergelt suitsutatud	
EE 10030700 TS 1-98	Atlandi kala õliga	25 02 98
EE 10089662 TS 1-98	Pelmeenid	26 02 98
EE 01242296 TS 1-98	Pitsad	26 02 98
EE 01242296 TS 2-98	Salatid ja võileivad	25 02 98
	Lihatooted	25 02 98

EE 10005139 TS 1-98	Lõunaroad	23 02 98
EE 10250181 TS 1-98	Salatid	18 02 98
EE Onistar TS 1-98	Viinad	20 02 98
EE Onistar TS 2-98	Kokteilid	20 02 98
EE Onistar TS 3-98	Džinnid	20 02 98
EE WINUM-E TS 9-98	Toidupiiritus "Spirit of Vera"	11 02 98

**STANDARDIAMETI RUUMIDE PAIGUTUS
JA
TELEFONINUMBRID**

Peadirektor		ruum 25	tel 49 35 72
Sekretär		ruum 24	tel 49 35 72
Pearaamatupidaja		ruum 22	tel 49 35 51
PRAQ III		ruum 21	tel 49 35 80
Standardiosakond	juhataja	ruum 26	tel 49 20 20
	standardite ettevalmistamine	ruum 27	tel 49 35 93
	EVS Teataja	ruum 23	tel 49 20 20
	standardite müük	ruum 11	tel 49 20 03
Metroloogia ja akrediteerimise osakond			
	juhataja	ruum 208	tel 49 35 61
	metroloogia (tüübikinnitused)	ruum 209	tel 49 88 90
	akrediteerimine	ruum 209	tel 49 88 90
	akrediteerimine	ruum 210	tel 49 20 21
	akrediteerimine	ruum 217	tel 49 35 41
Raamatukogu		ruumid 12-16	tel 49 35 32

**KAHEKOHALISTE NUMBRITEGA RUUMID ASUVAD
VÄIKESES MAJAS 1. JA 2. KORRUSEL,
KOLMEKOHALISTEGA SUURES MAJAS TEISEL KORRUSEL**

	
Aru 10 Tallinn EE0003	
Koostaja Anne Laimets	492020
Standardiosakond	492020
	493593
Standardite müük	492003
PRAQIII	493580
Metroloogia ja akre- diteerimise osak.	493561
Raamatukogu	498890
	493532

EVS TEATAJA TELLIMINE 1998. AASTAKS

**1998. aasta EVS TEATAJA püsitellimus maksab 400 krooni
Aastatellimus 430 krooni**

Standardiameti arve Eesti Ühispanga Tallinna kontoris nr 100 520 385 530 04

**Kui soovite saada arvet, palume helistada 49 20 20.
Võimalik maksta ka sularahas Standardiametis kohapeal tuba 23.
Tellimisel saab ilmunud numbrid aasta algusest tagantjärele.**

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA

- PÜSITELLIMUSENA 400 krooni aasta**
- AASTATELLIMUSENA 430 krooni aasta**

Teated maksja kohta

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri

Teated saaja kohta (kui maksja on teine)

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri